

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenés helye és napok száma... Hirdetések díja...

Szerkesztőség: Arad-országi egyesült vasutak... Kiadóhivatal: Arad-országi egyesült vasutak...

A politikai sajtóról.

Arad, junius 19. Szokássá vált mondani, hogy a sajtó a hetedik nagyhatalom. Es ez sok tekintetben igaz. De a hatalom, ha az erkölcsi és tételés törvények által nem korlátoztatik, veszedelm az emberiség érdekeire.

Meglehet, hogy ennek oka a sajtó nagyobb terjedelmében, vagy a társadalom körös tüneteiben keresendő. Bizonyos, hogy társadalmunk is elvesztette azon idealizmust, mely átlengette társadalmunkat, nemzetünk az alkotmányos küzdelmek dicső korszakában és az erre következő alkotmányos era első éveiben.

szelőkkel, hogy a nemzet minden rokonszenve, tisztelője megszűnik oly parlamentirányában, mely idejét nem komoly munkálkodással, hanem durva és izléstelen támadásokkal tölti el. Nincs joga se egyes képviselőnek, se barmily frakciónak a nemzet pénzével s idejével visszaélni.

Kelt Lainzban, 1889. évi junius hó 16-án. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k. A minisztertanács és a Dunagőzhajózási társaság. Kedden délután minisztertanács volt, mely az esti órákig tartott.

főispán és Salacz polgármester vezetése mellett jelentek meg. Tisza Kálmán miniszterelnök, a következő választ adta mindkét küldöttségnek: Tisztelt uraim! Természetesnek fogadjátok találni, hogy semmi pozitív nyilatkozatot nem tettek.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Junius 19.) A miniszteri válaszok. (Hatás a különböző szerkesztőségekben) Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. A kora délutáni órákban, test s sürgönylapok érkeztek tegnap az aradi szerkesztőségekbe.

mérgében Bihar-, Temesvár- és Hajdúmegye; Szeged város pedig mellőzött árvának érzi majd magát, ha a drót világá röpi a miniszteri válaszokat. De ima, itt a sürgöny. Sürtü beirt blanketták terpeszkednek az íróasztalokon és olvassák fűrkésző szemekkel, égő kíváncsisággal az ellenzéki redakciókban.

ják elbusitani Szegedet és Temesvárt Semmi pozitív nyilatkozat. „Határozatlan nem nyilatkozhatok.” Pünkth. Hadd reméljenek a többiek is, szegénykék. Még szoritani találnak nagyon, ha nekünk valami bizonyosat ígérnének. Ha majd kiül, hogy mi vagyunk az urak, akkor szaladhatnak Ponciuszról Pilátusig! Pompás! Bravo, kegyelmes uraink! Most már sejtjük, hogy meg lesz a királyi tábla! Tisztelet kiadóhivatal! Ne tessék semmi különkiadást csináltatni. Ne tudjon senki semmit a mi dolgunkról. Gondolják, hogy alszunk. Dobál nem lehet verekedni.

Arad és a kir. tábla. Küldöttségeink a miniszterelnök. Budapest, junius 19. Aradváros és Aradmegye küldöttségei, ma délelőtt tisztelegtek Tisza Kálmán miniszterelnökkel és Szilágyi Dezso igazságügyi miniszterrel. A miniszterek igen előzékenyen s barátságosan fogadták mindkét küldöttséget, melyek Fabian

KÜLFÖLD. A boulangizmus üdödése. A törvényes hatalom által egész erélyvel és méltán üldözött boulangierizmus mindgyere igyekszik ugyan életjelt adni magáról, mint Dani megfolytatja, hogy a grafnak folyton bort öntött poharába — Santerni burt — és hogy jobban bírja férjét az ivásra, saját maga is rendkívül ivott.

Az aranyos klikk.

(Gaboriau regénye.) W. Ph. XII. (148. folytatás.) Hogyan... választott Dani oly tökéletes álnoksággal, mire még az este nem hitte magát képesnek, — Sarah, ő az, aki nekem ezt a tanácsot adja!

leutóbb a párisi gyűlés által is, de ebből erőfeszítést csak a kínos vergődés benyomását keltik. Egy-egy főreese kis városokban még ünneplik a frakció vezér embereit, de a hol nagyobb tömegekben nyílik alkalmuk a követelménynek, manifestálni akaratát, ott már nem mutatkozik ténylegnek a boulangierizmus. Így legközelebb, opportunista választástól be a törvényhozásba. A francia hűngnát- és vélemény-változás az idősorokában olyan irányu bészéd, minőt Ferrý hűngnát partja lakomáján tartott, igen alkalmas arra, hogy a közvéleményben a józan és kormányképes republikánizmus számára tér foglaljon. A volt francia miniszterelnök ez alkalommal is rámutatott az alkotmányrevízió és az alkalmányos gyűlés vesslyeire és így beszédének ele természetesen a boulangizmus ellen volt intézve, mely éppen ezen eszmékkel volt képes egyideig felszínre vergődni és zavarkat támasztani. Midőn Ferrý ily módon megtámadja Boulanger jelszavait és agitációs alapiszereit, csak természetes a konkluzió, melyre jut, midőn azt reméli-hogy az igaz, republikánizmus nem fogja diktátor karjaiba vetni magát. Jules Ferrý eme reménye ma szilárdabb alapon nyugszik, mint Boulanger szereplése óta bármikor.

Stambulóv a bolgár viszonyokról. A „Times” szófai levelezője a napokban megfogalmazta a bolgár kormány fejét, a ki a levelező előtt csodálkozásának adott kifejezést, hogy a Zankov-párti körül többen még most is ellentétes állást foglalnak el Ferdinand fejedelemségével szemben. Stambulóv kiemelte, hogy ugy Zankovnak, mint Karavelovnak párhívei 1887-ben támogatták Ferdinand fejedelemségre választását, most éppen ő az, a ki a választást törvénytelennek tartja. Stambulóv egybéként megjegyezte, hogy Bulgáriában nem sokára a tekintetben is meg fognak változni a viszonyok, mert a Zankovpárt (ő része elpártolt a vezér programjától a Stambulóv programját fogadta el, mely főelöl tizi ki azt, hogy Bulgáriában a fennálló tényleges viszonyokat el kell fogadni.

A pan-szerb program. Arra a pan-szerb programra vonatkozólag, a bécsi „Freie Presse” a következőket írja: Mintha szükség volna a szerb liberális párt-program frazeológiájának abszurditására még több bizonyítékot fölhozni, néhány belgrádi közlő meg tovább futzi az abban foglalt szép gondolatokat. E tekintetben különösen a „Male Noviny” tünteti ki magát, melynek cikkeit az ember valóban hajlandó a liberálisok külügyi politikájának parodiájává venni. Már mesébb igazán nem lehet a publikisztikai és politikai Don-Quixotia, mint ennek a lapnak a cikke, mely Szerbia számára követeli Ausztria-Magyarországtól Boszniát, Hercegovinát, a Dalmácia és Magyarország egy részét is és ezért felajánlja Szerbiának nem szövetségét, hanem semlegességét. Ez a politikai tréfa Todorovics Péteről származik, a ki a szerb-orosz katonai konvencziót is feltalálta. Ennek az ismert igazgatónak nyilván a szándéka, hogy szavára hozza a szerb kormányt és egyszermind minket bosszantson. Tényleg azonban csak egy credmót ér el.

és királyi bőséget akartam számóra... Es győzők [tartom a milliókat, mikre vágytam, tartom őket és te itt vagy és megmondhatom neked: a tied mint én magam vedd, rendelkezni velük. Ijesztő és pompás arozatlanságában és erélyében, Sarah felegyenesedett, kihívó mozdulattal rászva meg fejét, úgy hogy a gyönyört aranyhaja vállaira omlott... A külvárosi megfőkezesetlen oszavagond felszínre került egyszerre, libegve és reszelve, hörgő hanggal, csupa vagy... Jobban ragyog, va, mintha szépségé, a pokol egy sugara világította volna meg... Dani már kabulni kezdett, elűnni érezte jőzen eszt... Mégis volt annyi ereje, hogy a megjegyzést tegye: — Szerencsétlenségünkre én nem ösvégy.

Sarah közelede átható hangon felelt: — Nem vagyok ösvégy... Tudod, hogy ez órában mit csinált a Ville-Haudry gróf... Szavazatot könyörög részvényesitől, hogy felmentesse igazgatói rendelkezési alól... Ha megtámadják a törvényesé el kerül. Nos! vissza fogják utasítani, mert a legerősebb ismerhorók közül van három, kiket én fűsíttem hogy leszavazzák... Mit gondolsz mit fog csinálni a gróf, megbecsulente, bezenyerve látva magát?... Elmondom én neked, én a ki végredeletét látam írni és megdönteni pisztolyt. A lakás bejáró aajtja felnyitott... Sarah halotthalvány lett és göröcsen szorítva Dani karját, autogva mondá: — Hallgass!... Nehéz léptek hallatszotak az előszobában, azután... több semmi! — O az, — mormogá... jővönk eldöl. Pisztoly lövés dördült el, mely megszakította az ablakot és olvágta a szavát. Sarah egész testéken remegett, de azért erőt vett magán... — Szabad! kiáltott fel, szabadok vagyunk Dani!... Es az ajtóhoz rohanna kinyitotta... Kinyitotta... de azonnal borzasztó kiáltással hátrált, A későbből állott de la Ville-Handry gróf, irtoztosan kikelt araszal, kezében tartva a még füstlőg revolvert, — Nem — szólott, — nem vagy szabad Sarah! A nyomorult teremés egészen az ajtóig hátrált, mely az ebédőlől a szobájába vezetett; szemei a törmellettől kidüledtek.

ast, hogy nevetésgéssé teszi önmagát, lapját és az egész nagy-szerb frazeológiát. Sándor Császár Németországban. Mindenfelől megerősítik, hogy Sándor Császár augsztus 28-án német földre érkezik s viszonzni fogja Vilmos császár mult juliusi látogatását. Ezel nagyon észrevehető változás állott be a német officiózusok magatartásában Oroszország iránt. A támadást, melyet a mult heti indítottak ellene, nem folytatják, a miből méltán azt következtethető, hogy a császár jövetelének híre megnyugtatta a német hivatalos világot, mely talán már azt hitte, hogy a császár viszonzni sem fogja a látogatást. Meglehet hogy a mult heti sajnak éppen az volt a célja, hogy Sándor császár a késedelem helytelenségére figyelmeztesse. A két uralkodó találkozására nem Berlinben, hanem egy német kikötőben valószínűleg Kielben fog történni. Egy berlini officiózus lap úgy okosodik, hogy mihelyt a császár német földre jen, ezel már eleget tesz az udvariasság követelményének. Nem politikai, hanem egészen más természetű okokból választottak egy kisebb várost a találkozás színhelyéül. Német részről keszdetből fogva nem ragaszkodtak Berlinhez s különösen a zürichi bombamerénylet felidézésére óta készségesen csatlakoztak azon orosz kívánsághoz, hogy a találkozás egy kisebb tengeri városban menjen végre. Természetes azonban, hogy a történet után a két császár találkozásának tisztán udvariassági nem pedig politikai jellegű legyen.

Szerb proklamáció Bosznia: Hercegovina ellen. Az a szerb proklamáció, melyet, Bosznia és Hercegovina népeinek a néphez intésként a bosnyák-hercegovói emigránsok, szövegének egész szemtelenségében így hangzik: „Nebizható forrásból halljuk, hogy Ausztria Magyarország a legközelebbi idő alatt Bosznia és Hercegovina annexióját, azaz Ausztria Magyarországgal való egyesítését akarja proklamálni s e végből plebiszitumot fog elrendelni, hogy kivánságát a nép ezt az egyesítést, vagy nem?”

Ez a népszavazás Ausztria-Magyarország oldalára szerint a hadi és ostromállapot nyomása alatt; rögtön-ittél bíróságok mellett lesz megrendítendő, még pedig oly szigorú statárium mellett, a milyen még soha és sehol sem volt.

Dicső hercegek! Nevesin yeti hősk! Bűske bosnyákok! Maglaji vitézek! Ti boszniai és hercegoviai honiati és vértanúk! Eme megaláztatás, az átkozott Ausztriának zarnokosá leirathatatlan. El akarja tulajdonítani hasánukat, melynek főde a mi vértünkkel és hős apáink vérvével van áztatva, és örökre a zarnok Habsburgok zászlajára alá akarja hajtani. Bosnyákok, hercegovóiak, szerbek! Ne szavazatok; ne adjátok oda aláíratokat és beleegyezéseket a bűske Bosznia és Hercegovina bekebelezéséhez — ha kedves a fejetek, mert ha Ausztria-Magyarország megkapja a hozzájárulástokat, akkor soha többé meg nem szabadultak a zarnok Ausztriától. Annál kevésbé írjátok alá és szavazátok meg az annexiót, mert tudjátok, hogy Ausztria-Magyarország az az állam, mely a mi államunkat kirítja a nemzeti szokásokat, megsemmisíti a szerb irodalmat, bezárja a szerb népiszkolákat, üldözi és fogásában tartja a szerb tanítókat és papokat; összetöri nemzeti guszánkat és tiltja a nemzeti védsémet megünneplését.

LEGUJABB POSTA.

— Az oroszbarát Klement metropolita. Klement metropolita metropolita közelebb Szisztovóban tartott egyházi beszéde, mely s é r t ő k i f a k a d á s o k a t tartalmaz a k o r m a n y e l l e m t, sőt egészen forradalmi missellem. A kormány tehát vizsgálatot rendelt el a beszéd tartalmának lehetőleg pontos megállapítása végett. Némelyek a metropolita e kihívó megatartását oda magyarázzák, hogy a hatóságok szigorú intézkedésekre akarja kényszeríteni, hogy ez uton a mártír dicsőítésével öveshesse magát körül. Azt hissi talán, hogy majd s a m t z i k B u l g a r i á b ó l, hogy azután Oroszországba menekülhessen és később diam: lal térhessen vissza, mint Mihály metropolita. De a törvények módod adnak a polgár kormányának arra, hogy a metropolitát száműzessék körül is megrendszabályossá. Es ha Klement metropolita azt hiszi, hogy a Szerbiában beállt fordulat Bulgáriáris Oroszország felé téríthetiezen csak mosolyoghat.

— Orosz hadikészülődés. A „Stambold” arról értesül Odesszából, hogy az orosz kormány a egyven lokomotívot és ezer vágányt rendelt meg katonai szállításekre.

A „Kreuzzeitung” jelenti Pétervárról, hogy Gurbuk, városi kormányzó, 20 és egynehány millió rubelt kért

a Viastala melletti erődök megerősítésére. Több új erőd építést is tervezik.

Az „ARADI KOZLÓNY.” (Megjelen mindennap.)

Elofizetési feltételei.

Melyben házhöz hordva:

Egy évre	12 ft — kr
Fél évre	6 " — "
Negyed évre	3 " — "
Egy hóra	1 " — "

Vidékire szétküldve:

Egy évre	14 ft — kr
Fél évre	7 " — "
Negyed évre	3 " 80 "
Egy hóra	1 " 20 "

Az „Aradi Közlöny.” kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Junius 20. Csütörtök. Római kath. napfár: Urnap. Prot. napfár: Szilvén Gőrg-orosz napfár (junius 8). Teodór arak. Nap két óra 5 peroskor, Negyed hét óra 55 peroskor.

Junius 21. és 22. Zenei vizsgák a Kripin teremben délután 5 órakor.

Junius 23. Az ipartestület júniusa a család érdeben.

Junius 24. és 25. Ezvázó vissza az aradi községi elemi iskolában.

Junius 26. Tárgyalás a lovassági lakatya ügyében délelőtt 9 órakor a megyeházán.

Junius 27. Az aradi siktéma-iskola növendékeinek vizsgálata (Kosuth-utcai iskola).

Junius 28. Az aradi kereskedelmi akadémia ifjúságának hangversenyével egybekapcsolt táncmulatság a városi színházban.

Junius 29. Az aradi könyvtárművelő társulat júniusa a család érdeben.

Julius 1. Az aradi-örszadi gazdasági takarékpénztár megnyitása.

Julius 10. Az arad-mezőhegyesi élvizságotorna engedélyezési tárgyalása délelőtt 9 órakor.

Julius 13. Táncmulatság a ligetben a siktéma-iskola javára.

Julius 17. Ekdöntésként tárgyalás Mikulcsku Virgil esküszaki lakos ellen az aradi sajtóbírószágnál délelőtt 9 órakor.

Julius 18. Ekdöntésként tárgyalás Barolan János temesvári hírlapi-é ellen az aradi sajtóbírószágnál dé. 9 órakor.

A „Közönség” könyvtára (Szabadkai tér 1 sz.) a közönségnek rendelkezésére áll kedden és szombaton dé. 8-4 a pénteken 11-12 óra között.

HIREK.

ARADES VIDÉKE.

Az új-aradi vashid.

Az új-aradi városi vashidra vonatkozólag tegnap délután a következő érdekes távirati értesítést vettük Budapestről:

A kir. tábla ügyében Szilágyi Dezső igazságügyminiszternél nyert kihallgatás után Fábri és László főispán, Salas Gyula polgármester és Arad város küldöttei Falik Miksa dr. képviselő vezetése mellett Wekerle pénzügyminiszterhez mentek, hogy az Aradot Új-Aradal összekötő állandó hid ügyét újabb szívére kössék.

Falik képviselő megjegyezte, hogy az utóbbi időben a pénzügyminiszterium részéről Aradon különböző intézkedések történtek, melyek az ottani közönséget annyiban nyugtalanították, a mennyiben azokból a hid-ügy elbopolására vagy éppen elejtésére lehetett volna következtetni.

Wekerle pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy ez ügynek sem elejtéséről sem pedig elbopolásáról nincs szó. A történet intézkedések oly rendszabályokra szorítkoznak, melyek az állandó hid létrejöttéig elkerülhetlenül szükségesek. Ezen túl nem szándékosik menni ezen a p b a n, mert a pénzügyi hatóságok szerelése valamint a regáló-adó behozatal által annyira igénybe van véve, hogy máskérdésekkel nem is foglalkozhatik. A jövő hónapban azonban a kezzeibe veszi az aradi hid-ügyét és reméli, hogy azt legközelebbi idő alatt teljesen kielégítő megoldásra viszi.

A jelenrölkét, kiket a miniszter ezután egyenként bemutatott magának, e nyilatkozatot hangos tetszéssel fogadta.

— **Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.**

— **Személyi hírek.** Cronenbold Ferdinand vezérőrnagy, aradi várparancsnok, a napokban Debreczenben járt, hol a 39. gyalogezred felett szemlét tartott. A gyakorlati teljesen meg volt elégedve. — Vársárhelyi L. ról tegnap számban egyik helyi lap azt közölte, hogy az aradmegyei takarékpénztárnál viselt elméleti állásáról lemondott. Illetékes helyről nyert értesítésünk szerint Vársárhelyi László nem mondott le.

— **Urnappja, az egyik legzsebb, legfényesebb ünnep közzött be a mai nappal.** Ez a nap a templomok, a vallásosságá. Zöld fűvel hintik be az utazakat, köles díszjelül az utak mellé faágakat szurnak a földbe, az utazok, kapuk alatt oltárokat emelnek, hová a szentséggel vonul ki a processzió. Ma a minoriták aradi templomában is fényes istentisztelet tartatik. 9 órakor lesz a nagymissa, melyen Bévfallóy Manó plébános-helynök pontifikál. A körmenet 10 órakor vonul ki a templomból.

A processzióban részt vesznek az ipartestület kebelébe tartozó volt ezéhek, zászlókkal, aztán a hadastyánegylet díszben és zenekarral, a tltőtoegyletek stb. Oltárokat lesznek felállítva a Darányi-, Tedeochy-, Domány-házak kapu aljában s az első aradi takarékpénztár épületében.

— **Az aradi körölyező-egylet** június 20-án délelőtt fél 12 órakor a kaszárnyegylet helyiségében választmányi gyűlést tart Targy: A tő szabályozás.

— **Athelyzés.** A r v a y Pál honvédfőhadnagy az aradi honvédszázalajtól Nagybeszterekre helyeztetett át: helyébe P u t s Frigyes csákovai főhadnagy helyeztetett át Aradra.

— **Az aradi takaré és segélyegylet** mint szövetkezet igazgató választmányára f. évi június 22-én (szombaton) este fél 6 órakor az intézet helyiségében (Peiffi utca) rendez választmányi ülést tart melyre az igazgatóság tagjai ez uton is meghívottak. A z e l n ö k s é g e .

— **Az aradi vértanuszobor hatalmas** alapja immár azon a ponton van, hogy csaknem egészen kész. A nézők rajja állia körül a nap minden órájában az elkerített helyek, hoi a munkások dolgoznak a érdeklődve nézi, mint halad a munka s mint emelkedik egyre magasabbra a kolosszális építmény. Az alap imponás hatást gyakorol a szemlélőre. Igazán csinos s a maga nemében tökéletes alkotás. Az óriási kiterjedést alap egyes rétegei s a közepén nyugvó oszlopok négyzetlettek, de minden sarkon vágottak, úgy, hogy azáltal az alap minden része nyolcszögletűvé lesz. Az első nagy lapon egy második nyugszik, azután jön egy szépen kidolgozott mintegy két méter magas oszlop, oldalain magas fülkékkel, melyekbe a szobor mellékalkajai helyzetének el. Az oszlop tükörreimára oszlozt rétegeire jön meg egy hatalmas oszlop, négyzetű kis oszlopokkal az oldalán. Ez szintén a mellékalkak elhelyezésére oszlop, két széles és díszes lap tezei be az oszlop, melyre aztán a „H u n g a r i a” falak jön meg. Az alap szilézai granitból készült, minden része finom kivitelű. Az alap igen magas, a falakkal együtt 97 lab s mivel leginkább az utolsó oszlop nyulik felfelé, attól lehet tartani, hogy a szobor kissé éles lesz. Ez különben a mellékalkak nagyságától és elhelyezésétől függ. Az alapot J i r a s z e k Lajos aradi műépítész készíti, kinek személyes vezetése alatt mintegy husz-huszott ember dolgozik s az óriási kövek összeállításán. A napokban J i r a s z e k Nándor szegedi műépítész az ottani díszes színház építője is megtekintette az alapot s igen dicsőrelőg szözlött annak finom kiviteléről s imponás összeállításáról. Még csak három követ kell folytatni és elhelyezni, aztán az egész alap készen lesz, a mi hétfőn-kedden megtörténik. A követek, melyek 60-70 métermassa súlyosnak, F i k k e r hatalmas zölelein, oszák segélyével vontatják fel az állványokon s helyezik el a megjelölt helyen.

— **Pénzügyi tisztviselők mozgalma.** Az aradi temesvári és vidéki pénzügyi tisztviselők kérvényt terjesztettek a képviselőház elé, melyben alapos indokok kiértesítésben hanguloyozták az állami tisztviselők javadalmazásának elégtelenségét és a szolgálati viszonyai közt mutatkozó aránytalanságokat. Fizetésüknek a díjazozat szerint való egyeéges alapja és a mostani tényleges viszonyoknak megfelelő mértékben megállapításáért és szolgálati viszonyaiknak törvényhozásilag leendő szabályozásáért — mondja a kérvény — két évit den át threllemmel váltak az állami tisztviselők. Míg Lajthantuli kartársaik, kik ély olyan szolgálati kvilitikói mellett 25-45 százalékkal nem csak magasabb és egyeégesen szabályozott fizetést buznak, de sáik az 1873 óta változott megélhetési feltételekkel szemben, újabb méltányos fizetésfelelettel igényelnek. — addig a mi szolgálati viszonyaink egyenetlenek, előléptetési kilátásaink k i r á t o l t a k, feladatunk a közigazgatás sokoldalú és folytonos fejlődésének követelményei miatt terhesebbek, szervezetünk minden tárcánál más, sőt ugyan s akmánál sem egyeéges, ingadozó és törvényileg biztosítatlan. — A tisztviselők kérvényük végén azt a jogosult és méltányos kívánást terje stik elő, hogy a törvényhozás javadalmazásait egyeéges szervezetalapján a mai viszonyoknak megfelelően rendezze.

— **A legérdekesebb ember** most a bánatban K r e s z t i c s Döme az Aradról megugrott váltóhamisító fiskális. Minduntalan jelentik táviratba az útját, merre jár, merre megy, mint ha valami ex-khedive lenne. Tegnap Szimonyból tudatta a rendőrség, hogy ott Kresztitset letartoztatták, mert olvasták a lapokból, hogy váltókat hamisított a rominezzer fit erejéig s szökésben van. (Pedig hát csak 3000 ft „gyűjtött” össze.) Azt kérdezték a szimonyiak, mit csinálnak vele, visszaküldjék-e? Az aradi rendőrség azt felelte a szimonyiaknak is, mit a panosovaiak felelt, hogy csak ereszék tovább Montenegro felé, mert eddig még nem tétett elene fejleltés.

— **Debreczeni dalárdák** Aradon. Emlegettük, hogy a debreczeni daleylet több vidéki városban az EMK javára hangversenyeket fog adni és a vidéki városok között lesz Arad is. Ez ügyben a dalárdisták Arad városa hatóságához következő kérvényt írták: „Tekintetes városi hatóság! A debreczeni daleylet egy, az erdélyi részék-

ben teendő hangverseny-körutat tervezvén, annak összes tiszta jövedelmét az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet” javára ajánlotta fel, kérvén annak erkölcsi támogatását. A nevezett Egylet központi igazgató választmányra ezen ajánlatot elfogadta s arról minket 4431-1889. számú átiratával értesített. Így tehát daleyletünk a körút megtartását végleg elhatározta s az uti tervet megállapította. Ezen tervzet szerint Aradra folyó évi július hó közepén érkezünk és ott egy hangversenyt rendezni szándékozunk. Tisztelettel kérjük a tekintetes városi hatóságot, hogy tekintetve a kitűzött jétékony célt, nekünk a hangverseny megtartását engedélyezni s b-nünköt hazafias ténykedésünkben támogadni kegyesen móltoztassék! Tisztelettel Debreczen, 1889. június 12-án, a daleylet nevében: M á r k Endre, elnök, K r a s z n a y Perencz elnök.”

— **Vizsgálatok a zenedében.** Az aradi zenedevölők egyesületének zenedéjében az idei évi zrté vizsgálatok a kezdéssel f. évi június hó 21-én, a haladottakkal június 22-én, mindenkor délután 5 órakor a K r i a p i n teremben, tarttnak meg melyre a t. cz. közönséget meghívja az igazgatóság.

— **Technikusok tanulmányútja.** A budapesti mtegyetem 57 hallgatója K l i m Mihály kir. tanácsos, műegyetemi tanár vezetése alatt tegnap délután 4 órakor Temesvárról Aradra érkezett. A technikusok a viztműveket tanulmányozták. E hó 14-én indultak el Budapestől s Újvidékre, a Bácsán, Orosván, Ada-Kalehen és Temesváron át jöttek Aradra. Tőlünk ma tovább utaznak Csabára, Békésre, Gyomára és fel Budapestre. A tanulmányozókat nagy közönség várta a perronn többek közt V i r á g h Lajos főmérnök s számos szakférfú. Az ifjak a „Fehér Kereszt”-be szálltak. Megfogják tekinteni az arad-mezőhegyesi élvizságotárát, mely most van ázás alatt, továbbá a helyi gyárakat és több érdemesebb látmivalót.

— **Utóállítás** lesz Aradváros katonai nyosztályában e hó 24-én, 25-én és 26-án. Első nap az aradi, a másik két nap pedig a vidéki illetőségű hadköteleseket vizsgálják meg. Az utóállításra az érdekeltek figyelmét előre is felhívjuk.

— **Gyászrovat.** A következő szomorú jelentést vettük: Koltai Horváth Géza s neje Sándor Berta, egy számos rokonok jóbarátok s ismerőcék nevében is szomorodott szívvel jelentik felejthetetlen, illetőleg após, rokon és jó barát koltai Horváth Józsefnek, 1889. évi június hó 19-én. 98 éves korában hirtelen történt gyásos elhunytát. Megbódogult hull tetemei az 1889 évi június hó 20-án fognak a nagy-halmgyi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Nyugalom lengje körül! N.-Halmgy, 1889. június 19.

— **Az aradi kereskedelmi akadémia** új palotájának építéséhez már hozzáfogtak s nagy munkaerővel dolgoznak rajta. Az építő-anyagokat javában szállítják a marosparti telekre, melyen mint az alap ássza s az előleges munkálatok folynek.

— **Megőrült írrok.** Szomorú sors jutott osztályrészül U n g u r á n Zeigmondnak, a ki Aradmegye közigazgatásánál mint írrok volt alkalmazva. Megőrült most már harmadixben. A baj nagyon erősen tört ki rajta. Eszté családi körülményi zavarták meg, különösen neje viselkedése, mit nagyon a szívére vett. A szerencsétlen ember az utazákon csatangolt, a legfeljebbben viselte magát és sok fura dolgot művelt. Valóságos hajazát csináltak utána, hogy elfogják. Kedden a legnagyobb esőben sikerült elfogni a csalai erdőbe, honnét behozták a városházára, miután hely hiányában a kórházban nem lehetett elhelyezni. A szerencsétlent felozállítják a lipótmezei tébolydába.

— **Iparikolai vizsgák.** Az Arad sz. kir. városi alefóku ipariskolai osztályában a tanévét berekesztő nyilvános vizsgálatok idejéről június hó 24, 25 és 26-ik napjai tizettek ki akképen, hogy a vizsgálatok mindenkor esti 6-8 órak köz tartatnak a következő beosztás szerint: Hétfőn, június 24-én: 6-7-ig előkészítő kezdő a) osztály; 7-8-ig előkészítő haladó a) oszt.; vizgabiztosok: Ij. K r i s t y ó r y J. és F r a n c z Károly. — 6-7-ig előkészítő haladó c) osztály; 7-8-ig ipariskolai I. a) osztály; vizgabiztosok: E c k s t e i n György és F i k k e r József. — 6-7-ig ipariskolai I. b) osztály; 7-8-ig ipariskolai II. a) osztály. Vizgabiztosok: H e i n e z Gábor és E. I l l é s László. K e d d e n, június 25-ik én: 6-7-ig előkészítő kezdő b) osztály; 7-8-ig előkészítő haladó d) osztály. Vizgabiztosok: H e i n e z Gábor és E. I l l é s László. — 6-7-ig ipariskolai I. o) osztály. Vizgabiztosok: E c k s t e i n György és F i k k e r József. — 6-7-ig ipariskolai I. d) osztály; vizgabiztosok: Ij. K r i s t y ó r y János és F r a n c z Károly. S z e r d a n, június 26-án: 6-8-ig ipariskolai III. osztály; vizgabiztosok: Ij. K r i s t y ó r y János, F r a n c z Károly és H e i n e z Gábor. — 6-7-ig ipariskolai II. b) osztály; 7-8-ig ipariskolai II. o) osztály; vizgabiztosok: E c k s t e i n György, F i k k e r József és E. I l l é s László.

— **Új havanna-szivark.** A magyar kir. dohanývödeki központi igazgatóság közhírré teszi, hogy július 1-jével aruba fogják becsátani a valódi havanna-szivark különlegeségei unjon kibocsátott srjegyekkel 1-7. tételezámok alatt felsorolt és „la Aristocratica” gyárból származó következő újajta szivarokat: C a b i n e t a f l o r f i n a szivar százkint 44 f r t t a l, n e g y darabonként 1 f r t 78 k r, T r i a n g u l a r e s f l o r f i n a szivar százkint 38 f r t t a l, h a t darabonként 2 f r t 31 k r,

BUDAPESTI TŐZSDE.

Junius 15-én.

		Pénz	Áru			Pénz	Áru			Pénz	Áru
M. kir. aranyj. adóment 48		101 60	101 90	Magy. orsz. bank részvény-társaság				Pesti közti vaspálya		403	405
" papírj. adóment 58		94 25	94 55	Oszt. hiteltétel		311	311 20	Pesti közti vasp. élvezet-jegyek		110	215
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fe.) 58		145 25	146	Oszt. magyar bank		880	885	Budapesti III. ker. takarék		108	110
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban		145 25	146	I. magyar iparbank		153	155 60	Országos központi		452	457
M. 1869. kel. v. á. kötv. (cla.) adóment 58		99 50	100	Pesti magy. keresk. bank		712	715	Pesti hazai első		7325	7525
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment 58		119	120	Bécsi bizt. társulat		168	17	Egyesült Budapest fővárosi takp.		452	455
M. 1876. kel. aranyban (e's.) adóment 58		115	115 50	Bécsi élet- s. jár. bizt. társ.		215		Magyar ált. takarék, részvény		88	89
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt		138 50	139 50	Első magy. általános bizt. társ.		3140	3150	Alagút		145	147
" E0 frt drbja		138 50	139 50	Fonciere pesti bizt. társ.		66 50	67	Általános waggon kölcs. társaság		69	70
Tiszai s. szegedi kölcsön 48		126 50	127 50	Magyar-francia bizt. társ.		945	955	„Franklin“-társulat		198	200
M. k. földm. kötvények 58		104 75	105 25	Pannonia viasz. társ.		528	531	Ganz és társa vasúti, és gépgyár		826	830
" 1867. zárad 58		104 75	105	Concordia malom		1045	1050	Geschwindt-féle szeszgyár		330	332
M. k. földm. kötvények temesi 58		104 75	105	Első budapesti malom		242	244	Gyapjú, és biz. I. magyar		246	250
" 161. zárad 58		104 50	105 50	Erzsébet malom		242	244	Kerekek, épülete		675	
M. k. földm. kötvények hrváth-offra 58		104	105	Hengermalom		505	600	Könyvnyomda, Athenaeum		444	448
M. k. földm. kötvények erdélyi 58		104 50	105	Lutza malom		252	255	Pesti		1070	1100
" erdélyi jelz. urb. vk. (100 fra 58		98 50	99 50	Mólnárok és stűők malom		353	354	Köszénb és téglagy. (Drasche)		221	222
Szöllődezárvált. kötv. (100 frt) 58		99	100 50	Pannonia malom		755	760	Nemzetközi waggon-kölcsön-részv.		59	60
Pest var. kölcsöne 1870. évből 68		107	109	Viktoria malom		130	132	Pesti építő-társaság		100	101
" 1871. évből 68		107	109	"Acria" m. tengeri hajó		175	176 50	Rimamurány-szigetjár. vasútvira		171	172
Budapesti fűv. 1880. kölcsöne 68		100	100 25	Álföld-fumei vasút 58		154 50	155 50	Salgótarjáni köszénb		152	154
Budapesti bank egyes. részvényt.		100	100 50	Báttaszék domb-zakány v. v. s.		194 50	195 50	Schlik-féle vasúti, és gépgyár		810	820
Magy. ált. hitelbank		281	281 50	Déli vasút 58		142	143	Schlik-féle vasúti, és gépgy. II. kib		270	274
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.		99 25	99 50	Eszaki vasút 58		160 50	161 60	Sertőshizáló		110	120
Magy. lesz. s. pénzváltóbank				Erdélyi vasút 58		157 60	158	Sós uti kőbánya		104	106
				Győr-sopron-ebenfurti v. s.		232 50	233	Spodum- és csotilizgyár		149	150
				Kassa-oderbergi vasút		188	189	Szálloda-részvénytársaság		25	255
				Magyar galiczi vasút 58		246	248	Téglá- és mészegető ujlaki		20	105 50
				M. ny. v. (sz. györgy) vasút				Türk dohányrészvény			
				Oszt. all. vasút 58				Göztéglagyár kőbányái			
				Pécs-Barcsi vasút 58				M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 4. sz.			
				Tisza vidéki vasút 58							
				Oszt. dunagőzhajózási							

		Pénz	Áru
Záloglevelek.			
M. földhitelint. papírérték 58		102	102
" " " " " 48		100	101
" " " " " 48		96 75	97
" " " " " 58		125	127
" " " " " 58		103	103
" jelzálogbank 58		101 50	102
" " " " " 58		102	102
Kisbirt. orsz. földh.-int. 58		101 90	102 50
Oszt. magyar bank o. é. 58		99 60	100 25
" " " " " 48		99 60	100
" " " " " 48		99 60	100
Pesti keresk. bank 68		103	103 50
" " " " " 58		101	101 50
" " " " " 58		101 25	101
Albina tsk. és hitelint. . . 68		101	102
Elsőségek.			
Budapesti lánchíd 58		104	105
Loyd- és tőzsde-épület . . 68		99 50	75
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sors.			
Oszt. vörös-kereszt-egylet . .		17 50	13
Pénznekem.			
Cs. kir. arany (vert)		5 63	5 5
Cs. kir. arany (kőr)		5 56	5
Oszt. magyar 8 frtos arany .		9 52	9
20 frankos arany		9 52	9
Oszt. magyar ezüst			
Német birod. bankj. vagy ezekkel		59 10	59 06
egyenért. bankj. (100 márkáért)		59 15	59 56
Ném. bank 100 ném. bir. márkáért		100	102
Amsterd. 100 ném. bir. márkáért		47 70	50 25
Paris 100 frankért		47 60	50 54
Svájci pénzügy. 100 frankért		120 80	125 22
London 10 font sterlingért			

Katrányozott és vitorla-vászon ponyvák.

120 cmrt. széles ernyő-vászon bordázva méterje 62 kr.

ÜRMÉNYI TOBIAS

Arad, Főter 25. sz.

a pénzügyi palotával szemben, Neuma-n-féle ház

Paplan, Matrátz, Szőnyeg, Pokrócz, Ablakfüggöny, Garniturok, Angol takarók, Lószőr és Fosztott toll.

Kárpitos kellékek raktára.

Vitorla-vászon minden fajban.

Gabna-zsákok.

739/1889 szám.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy az aradi m. kir. államjóságitársaság kezelése alatt álló a pécska-kovácskői, ménés-szt.-anna, lippai, vajdahunyadi és dévai uradalmakhoz tartozó alább felsorolt vendéglő s korcsma épületeknek, az 1888. évi XXXV. t.-cz. foglalt biztosítás alapján szállóvendégek befogadására és korcsmálásra szánt helyiségeknek 1890. évi január hó 1-étől kezdődő további 3 évre leendő hasznosítása végett az alább megnevezett helyeken és napokon első jóváhagyás fenntartásával — írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérleti kívánók 10% bánatpénzzel ellátva előtérrel a hozzáadással hivatnak meg, hogy azon 50 krosos bélyeggel ellátott lepecsételt s kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatot is a kikialtási összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéseig az árverési bizottsághoz, vagy az árverést megelőzőleg három nappal előlír kir. államjóságitársasághoz adhatók be.

Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 krosos bélyeg szabályszerűen átirandó, a megajánlott év és holdankénti esetleg évenkénti haszonbér nem csak számokkal, hanem betűvel is tisztán, é ríthetően átirandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit — melyet aláírni tartozandó — ismeri és azotnak magát feltétlenül aláveti.

A szó és írásbeli versenyzők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérleti ké pességüket.

Oly kincstári bérlők, kik haszonbéri hátralékban vannak, továbbá kik esőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy a kik nyereségvágyból eredő büntetést eltiltettek, az árverésben részt nem vehetnek.

Elkészett vajamint utóajánlatok nem fogadhatók el még az esetre sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A haszonbéri feltételek azon helyen, hol az árverés tartatni fog, megtekinthetők.

Haszonbérbe adatni fognak:

Vásári hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az idei battonyai nyári vásár **Junius hó 28., 29. és 30-án** tartatik meg.

Vincze Lajos,
vásári bérlő.

24 sz. 1889. 268-12

Arlejtési hirdetmény.

A VI. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal részéről ezennel közhírré tételik, hogy a mezőhegyesi élővíz-csatorna kiegészítő részét képező és alább részletesen megjelölt faszilip és a fahidak építésének biztosítása céljából Aradon a csatornaépítési mérnöki hivatalban (főut. I. szám I. em. 6. ajtó) az 1889. évi július hó első napján délelőtt 11 órakor írásbeli, zárt ajánlati árlejtés fog tartatni.

Az építendő műépítmények a következők:

1. Két faszilip az aradi határban.
2. Egy faszilip a battonyai határban.
3. Egy zsilipes hid a mezőhegyesi határban.
4. Törvényhatósági uti hidak:
 - a) a battonya-tótkomlói uton (battonyai határ
 - b) a mezőhegyes-kovácskői uton
 - c) a mezőhegyes-tótkomlói uton } mezőhegyesi határ.
 - d) a mezőhegyes-pitvarosi uton
 - e) a mezőhegyes-csanádpalotai uton
 - f) a battonya-csanádpalotai uton } csanádpalotai határ
 - g) a pécska-csanádpalotai uton
 - h) a nagylak-csanádpalotai uton
5. Dűlő és tanya-uti hidak:
 - a) a battonyai határban 3 drb.
 - b) a mezőhegyesi határban 12 drb.
 - c) a nagylaki határban 5 drb.
 - d) a csanádpalotai határban 6 drb.

Az itt felsorolt műépítményekre külön-külön, vagy határonként csoportosítva, vagy az összesekre adható be ajánlat.

A bánatpénz az ajánlati összeg 5 százaléka és készpénzben, vagy a kormány által bánatpénzzel elfogadhatóknak megjelölt értékpapirokban teendő.

Az ajánlatban világosan kijelentendő, hogy az ajánlattevő a helyi viszonyokat teljesen ismeri, továbbá, hogy a szerződés tervezetét és annak kiegészítő részét képező általános- és észlelési feltételeket, valamint a tervet megtekintette, és azokat viszálatlanul elfogadja.

Ezen munkákra vonatkozó általános részletes feltételek és tervezetek a mai naptól a mezőhegyesi élővíz-csatorna építési mérnöki hivatalban (Aradon főut. I. szám, I. em. 6. ajtó) megtekinthetők.

A bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételt borítékban a bánatpénz csatolásával, az ajánlatot képező tárgy felirásával, f. évi július hó első napja délelőtt 11 óráig a fentebb megjelölt helyen nyújtandó be.

Aradon, 1889 évi június hó 16. án.

Tétel száma	Község	Bértárgy	kikiáltott évi bérösszeg frt kr	Tétel száma	Község	Bértárgy	kikiáltott évi bérösszeg frt kr
I. Aradon a kir. államjóságitársaságnál (kincstári épület) 1889. évi július hó 22-én délelőtt 10 órakor.							
1	M.-Pécska	nagyvendéglő	1200	14	Nagyajlát	korcsma	120
2	Battonya	"	1200	15	Apáca	"	400
3	"	fehérlő korcsma	100	16	M.-Bodzás	"	130
4	Nagylak	nagyvendéglő	1000	17	Megyes pusztá	esárda	500
5	"	külső korcsma	300	18	Kovaszincz	ujpanáti csárda	100
6	M.-Csanád	vendéglő	150	19	Mikalaka	korcsma	150
7	"	Rév-csárda	60	20	Szabadhegy	"	200
8	Kis Iratos	bérlői lak	120	21	O.-Szt.-Anna	"	200
9	"	Galsmbkorcsma	20	22	Uj-Szt.-Anna	"	500
10	"	Truczkorcsma	50	23	Szt.-Leányfalva	"	180
11	"	Vörös ökor korcsma hely	10	24	Zimándkőz	"	100
12	Alberti	korcsma	80	25	Zimándujfalu	"	100
13	Pitvaros	"	300				
II. Lippán a kincstári ispánságnál. 1889. évi július hó 23-án. délelőtt 9 órakor.							
1	Allios	korcsma	100				
III. Válemarén a kincstári ispánságnál 1889. évi július hó 24-én. délelőtt 10 órakor.							
1	Berzova	korcsma	240	3	Lalasincz	korcsma	60
2	Kaprucza	"	70				
IV. Déván a kir. adóhivatalnál 1889. évi július hó 25-én. délelőtt 10 órakor.							
1	Déva	nyagyvendéglő	1000	6	Déva	Svábi korcsma	80
2	"	főrisi korcsma	200	7	"	vámi vendéglő	400
3	"	venecziai korcsma	130	8	"	Hajó korcsma	150
4	"	czigánykorcsma	300	9	"	Vasuti korcsma	200
5	"	Dobóli	300	10	"	Zsepi korcsma	60
V. Vajda-Hunyadon a kincstári ispánságnál 1889. évi július hó 26-án. délelőtt 10 órakor.							
1	Vajda-Hunyad	zöldfa vendéglő	260	9	Zalaud	köszégbeli korcsma	60
2	"	Feketesas korcsma	140	10	Valea-Brád	korcsma	20
3	"	sörház korcsma	150	11	Govosdia	korcsma	20
4	"	váralatti korcsma	80	12	László	csárda	150
5	Vulcsesd	korcsma	80	13	Szent-András	korcsma	50
6	Hátaszeg	nyagyvendéglő	350	14	Szántóhalma	korcsma	40
7	Királybánya-Toplica	korcsma	20	15	Kajáncl	"	60
8	Zalaud	Kaczenási korcsma	30				

Arverési hirdetés.

Roubitcek testvérek tepliczi cég kára és veszélyére Braun és Kohn helybeli bizományosoknak főtton 41. számú magtárkban beraktározott 1340 zsák 9 számú liszt, miután az annak további eltartása esetében megromlás veszélyének van kitéve és nevezett raktárosok ily körülmények közt a felelősséget elvállalni nem akarják, minden további felelősség elhárítása végett, általunk Kornay Károly kir. közjegyző közbenjövetele mellett Roubitcek testvérek tepliczi cég kára és veszélyére

folyó évi június hó 20-án, délelőtt 10 órakor,

készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverés útján eladatni fog.

Aradon, 1889. június 19.

Az aradi Széchenyi gőzmalom részvény-társaság.